

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 27 januari 2022

Zaaknummer : 954075
Team : Ruimtelijk Beleid Heemstede
Portefeuillehouder : N.F. Mulder
Openbaarheid : Actief openbaar

ONDERWERP

Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2022 – 2023

SAMENVATTING

Het college stelt, conform de zienswijze van de commissie Middelen van 8 december 2021, de raad voor het Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2022–2023 vast te stellen. De zienswijze over het betrekken van inwoners wordt meegenomen bij de uitvoering van de projecten uit dit Uitvoeringsprogramma. Voor de uitvoering vraagt het college de raad de gevraagde middelen van € 301.000 ter beschikking te stellen en toe te voegen aan de bestemmingsreserve Heemstede Duurzaam.

JURIDISCH EN BELEIDSKADER

- Nota Duurzaam Heemstede 2020 – 2024
- Rekenkameronderzoek Sturing op het realiseren van de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente Heemstede
- Klimaatakkoord en onderzoek Uitvoeringslasten Klimaatakkoord

BESLUIT B&W

1. De raad voor te stellen het Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2022 – 2023 vast te stellen en voor de uitvoering hiervan een bedrag van € 301.000 aan de algemene reserve te onttrekken en dit te toe te voegen aan de bestemmingsreserve Heemstede Duurzaam;
2. Dit voorstel voor te leggen aan de commissie Middelen om advies te geven aan de raad (A-stuk).

BESLUIT RAAD

De raad van de gemeente Heemstede;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 21 december 2021

besluit:

het Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2022-2023 vast te stellen en voor de uitvoering hiervan een bedrag van € 301.000 aan de algemene reserve te onttrekken en dit te toe te voegen aan de bestemmingsreserve Heemstede Duurzaam.

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 27 januari 2022

AANLEIDING

Op 23 april 2020 is de Nota Duurzaam Heemstede 2020-2024 (hierna de Nota) vastgesteld door de raad. Tweejaarlijks wordt een Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam opgesteld. Het huidige Uitvoeringsprogramma 2020-2021 is aan het einde van dit jaar afgelopen en daarom is voor de komende twee jaar een nieuw Uitvoeringsprogramma opgesteld. Deze volgt de reeds ingeslagen weg en is waar noodzakelijk aangevuld met nieuwe ontwikkelingen zowel landelijk, regionaal als lokaal.

Diverse projecten en acties zijn meerjarig en lopen door in het Programma Heemstede Duurzaam. Dit zijn onder andere de uitvoering van de regionale energiestrategie (RES) en de warmtetransitie (uitvoering van de Transitievisie Warmte en energiebesparingsregelingen). Maar ook het versterken van de ecologische waarden en het uitvoeren van maatregelen ten behoeve van klimaatadaptatie. De gemeente kan impact maken met maatschappelijk verantwoord inkopen en stimuleren dat waardevolle grondstoffen zolang mogelijk in de economie blijven en geen afval wordt. En onder andere door middel van beleid stimuleren we de duurzame vormen van mobiliteit. Het managen van het programma, het monitoringsysteem, het proces en de communicatie vereisen continuïteit. De projecten en acties die hieraan bijdragen zijn opgenomen in het Uitvoeringsprogramma wat inmiddels voor zienswijze aan de commissie Middelen van 8 december is voorgelegd.

Zienswijze commissie Middelen 8 december 2021

Op 8 december 2021 heeft de commissie Middelen haar zienswijze gegeven op de inhoud van het Uitvoeringsprogramma 2022-2023 inclusief de bijhorende nieuw opgestelde routekaart Heemstede Duurzaam. Daarnaast heeft de commissie ook haar zienswijze afgegeven over het onttrekken van € 301.000 aan de algemene reserve en dit toe te voegen aan de bestemmingsreserve Heemstede Duurzaam. In hoofdstuk 9 van het Uitvoeringsprogramma is inzichtelijk gemaakt waarvoor deze extra middelen voor 2022-2023 nodig zijn. De commissie heeft de volgende zienswijze gegeven:

De commissie is positief over/trots op het Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2022-2023. De commissie roept het college op om bij de uitvoering steeds inwoners actief te betrekken. De onttrekking uit de algemene reserve voor de bestemmingsreserve Heemstede Duurzaam kan het college voorbereiden voor februari 2022.

Bij de uitvoering van de projecten en acties in het Uitvoeringsprogramma wordt telkens aandacht besteed aan het betrekken van de inwoners (en ondernemers) hierbij. Daarnaast blijft communicatie een vast agendapunt bij de projectgroep Heemstede Duurzaam die maandelijks bij elkaar komt. Tevens wordt de website Heemstede Duurzaam en bijbehorende sociale media verder uitgebreid met de projecten uit dit Uitvoeringsprogramma per thema (energietransitie, circulaire economie, ecologie, klimaatadaptatie en duurzame mobiliteit). Dit vindt plaats begin 2022. Onder andere voor de uitvoering van de Transitievisie Warmte zijn we op zoek naar een open platform waar inwoners en ondernemers elkaar beter kunnen vinden als het gaat om Heemstede Duurzaam. Op deze manier gaan we tenminste tegemoet komen aan de zienswijze van de commissie. De opgaven die

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 27 januari 2022

genoemd zijn in de Nota en dit Uitvoeringsprogramma kunnen we alleen samen met onze inwoners en ondernemers realiseren.

MOTIVERING

Ad1. Door in te stemmen met het Uitvoeringsprogramma 2022 – 2023 voeren we bestendig duurzaamheidsbeleid

Dit Uitvoeringsprogramma volgt op die van de afgelopen twee jaar. Veel acties en projecten daaruit zijn afgerond en vereisen nu de volgende stap. We hebben de successen (van de afgelopen twee jaar) gecontinueerd en zetten in op de volgende fasen voor diverse projecten. Het vaststellen van dit Uitvoeringsprogramma vraagt daadkracht van bestuurders. Inwoners, ondernemers en organisaties vragen de overheid om samen deze duurzaamheidsopgave op te pakken.

Ad1. De routekaarten per thema zijn de basis voor dit Uitvoeringsprogramma om zo optimaal mogelijk aan de doelstellingen bij te dragen

In dit Uitvoeringsprogramma is per thema de routekaart opgenomen. Per thema staan de doelstellingen ten opzichte van het startpunt 2018 of 2019 (naar gelang de beschikbare cijfers) in de routekaart. Hierin zijn, waar mogelijk, tussendoelen gesteld voor 2025, 2030, 2040 en het uiteindelijke einddoel 2050. In het Uitvoeringsprogramma staan projecten en acties die bijdragen aan de tussendoelstellingen.

Ad1. Het Uitvoeringsprogramma en de routekaart bieden handvatten voor alle belanghebbenden waar we mee samenwerken

Het Uitvoeringsprogramma geeft alle partijen perspectief waar we samen naar toe (moeten) werken. Dit geeft vertrouwen om ook samen onze schouders eronder te zetten. De vele vrijwilligers van HeemSteeds Duurzamer, de Adviesgroep Duurzaamheid, Zon op Heemstede, Wij Heemstede, Stichting MEERGroen, Moestuinenverenigingen, Sportverenigingen, schoolbestuurders enzovoort zetten zich in en zoeken een betrouwbare partner in de gemeente.

Ad1. Door de programmatische aanpak van Heemstede Duurzaam is de gezamenlijke opgave in beeld

Er zijn veel dwarsverbanden en koppelkansen die we door de programmatische aanpak in het Programma Heemstede Duurzaam optimaal benutten. Heemstede heeft de 17 wereldwijde duurzame ontwikkeldoelen (SDG's) onderschreven en draagt middels dit Uitvoeringsprogramma bij aan deze doelen. De meerwaarde van deze doelen zijn het samenhangend kader zoals we dit ook in ons duurzaamheidsbeleid hebben geborgd. Er zijn veel dwarsverbanden en koppelkansen die we door de aanpak in het Programma Heemstede Duurzaam optimaal benutten.

Ad1. Met het ter beschikking stellen van middelen kan de programmatische aanpak worden gecontinueerd tot en met 2023.

De afgelopen twee jaar is inzichtelijk geworden dat voor het programma-management, communicatie Heemstede Duurzaam en monitoring extra capaciteit nodig is. Voor de komende 2 jaar is opnieuw € 100.000,- per jaar in het uitvoeringsprogramma opgenomen om het programmatisch werken te continueren. Dit sluit tevens aan bij de aanbeveling van de rekenkamer Heemstede om het programmamanagement te versterken.

FINANCIËN

Benodigde middelen

De kosten voor het uitvoeren van het Uitvoeringsprogramma bedragen in totaal € 531.000 voor twee jaar. Dit is conform alle projecten zoals opgenomen in de bijlage Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2022-2023. In hoofdstuk 9 van het Uitvoeringsprogramma is uiteengezet voor welke projecten. Dit is samengevat in onderstaand schema:

Inkomsten		Uitgaven	
Budget resterend aan het einde van 2021 in de bestemmingsreserve Heemstede Duurzaam € 130.000 Duurzaamheidsbudget gemeente Heemstede € 100.000 (€ 50.000 per jaar ten laste van de exploitatie)		Advieskosten toetsen Programma's van eisen maatschappelijk vastgoed	€ 22.000
		Onderzoek Warmte uit WRK	€ 30.000
		Regionale energiestrategie (RES)	€ 10.000
		Uitvoering Transitievisie Warmte	€ 30.000
		Sociale energietransitie	€ 10.000
		Energiescans ondernemers	€ 15.000
		Uitvoeren van RES 1.0 (Zon op parkeerterreinen en grote daken)	€ 30.000
		Energietransitie sub totaal	€ 147.000
		Maatschappelijk verantwoord inkopen en opdrachtgeverschap	€ 25.000
		Circulaire economie ondernemers	€ 15.000
		Circulaire economie sub totaal	€ 40.000
		Ecologie	€ 10.000
		Natuur- en milieueducatie kinderboerderij	€ 25.000
		Ecologie sub totaal	€ 35.000
		Klimaatadaptatie ontwerpeisen bij nieuwbouw	€ 5.000
		Bestemmingsplan voor de ondergrond	€ 10.000
		Klimaatadaptatie sub totaal	€ 15.000
		Uitvoeren laadinfrastructuur	€ 30.000
		Duurzame mobiliteit sub totaal	€ 30.000
		Communicatie Heemstede Duurzaam	€ 50.000
	Abonnementent Klimaatverbond, Steenbreek	€ 6.000	
	Duurzaam Bouwloket voor 2023	€ 8.000	
	Programmamanagement en monitoring	€ 200.000	
Inkomsten	€230.000	Uitgaven	€ 531.000

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 27 januari 2022

Beschikbare middelen

Beschikbaar in de bestemmingsreserve Heemstede Duurzaam aan het eind van 2021 is nog € 130.000. Deze reserve is in de voorjaarsnota van 2021 gevormd uit het restant van de klimaatgelden en duurzaamheidsprojecten tot 2021. Voor de jaarrekening 2021 wordt het restant van deze reserve per 31 december 2021 begroot op € 130.000. Er is hierbij rekening gehouden met de verwachte uitgaven voor de lopende projecten tot 31 december 2021. Daarnaast is € 100.000 exploitatiebudget beschikbaar voor duurzaamheid voor de komende twee jaar (€ 50.000 per jaar). In totaal is beschikbaar voor de komende twee jaar **€ 230.000**.

Gevraagd budget

Er resteert een tekort van **€ 301.000** voor de komende twee jaar. De raad wordt gevraagd om dit te onttrekken aan de algemene reserve ten gunste van de bestemmingsreserve Heemstede Duurzaam. De raad houdt zeggenschap over deze bestemmingsreserve.

Geen rekening gehouden met de Uitvoeringslasten Klimaatakkoord

In dit Uitvoeringsprogramma is verder nog geen paragraaf opgenomen over de Uitvoeringslasten Klimaatakkoord. Inmiddels is het duidelijk dat er een regeerakkoord is opgesteld en verwachten we op korte termijn hierover meer duidelijkheid.

Op het moment dat bekend is hoeveel en wanneer het rijk aan klimaatgelden beschikbaar stelt aan gemeenten dan wordt de raad geïnformeerd. En is op dit moment alleen het onderzoek, uitgevoerd voor de Raad voor het Openbaar Bestuur, beschikbaar over de Uitvoeringslasten Klimaatakkoord. Het hele rapport is te lezen via de volgende link:

<https://www.raadopenbaarbestuur.nl/documenten/publicaties/2020/09/24/aef--onderzoeksrapport-uitvoeringskosten-klimaatakkoord>.

Voor Heemstede specifiek is een beknopte samenvatting gemaakt (zie bijlage bij dit besluit). De raad wordt een voorstel voorgelegd over de concrete invulling van de capaciteit voor Heemstede als er meer duidelijkheid is over de Klimaatgelden.

PLANNING/UITVOERING

Planning projecten Uitvoeringsprogramma kennen eigen planning

In het Uitvoeringsprogramma zijn per thema tabellen opgenomen met alle acties en projecten. Diverse projecten zijn een voorzetting van de afgelopen twee jaar. En andere projecten starten nog dit jaar of in 2022 en 2023. De meeste projecten kennen eigen beleid met daarin een opgenomen planning die reeds aan de raad is voorgelegd.

Monitoring en rapportage conform afspraak tweejaarlijks

Als het gaat om de monitoring rapporteren we tenminste tweejaarlijks aan de raad hoever we staan als het gaat om de vastgestelde doelstellingen. Begin 2022 wordt een beknopt Duurzaamheidsverslag van de afgelopen twee jaar opgesteld. Deze

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 27 januari 2022

wordt samengevoegd met de eerste cijfers uit het monitoringsysteem waarin de nulmeting is opgenomen.

Diverse feiten energietransitie in de maandelijks Stand van Zaken Energietransitie
In de maandelijks Stand van Zaken Energietransitie informeren we de raad over feitelijke tussenstanden in de energietransitie. Maar ook over de uitvoering van diverse regeling om energie te besparen voor inwoners en ondernemers. En wanneer we welke acties in Heemstede uitvoeren.

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

Participatie

Dit Uitvoeringsprogramma is opgesteld met alle relevante belanghebbenden. Er is onder andere gesproken met energiecoaches van HeemSteeds Duurzamer, met bestuursleden van Zon op Heemstede, met externe adviseurs die meewerken aan beleid voor Heemstede en andere relevante belanghebbenden om de projecten en acties te toetsen. De 'brede' projectgroep Heemstede Duurzaam bestaat uit diverse (beleids)medewerkers van de gemeente Heemstede. We hebben gezamenlijk aan de hand van de doelen en wat we hebben opgehaald bij externe belanghebbenden een heel integraal overzicht gekregen van de uit te voeren projecten en acties voor de komende twee jaren. Het resultaat hiervan is het Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2022-2023.

Daarnaast is met de Adviesgroep Duurzaamheid samengewerkt aan de routekaart waarin we met elkaar de tussenstappen hebben bepaald. Per thema is in het Uitvoeringsprogramma een aparte routekaart voor de komende jaren opgenomen. In het Uitvoeringsprogramma zijn de projecten en acties verwerkt die bijdragen aan deze tussenstappen zoals opgenomen in de routekaart.

Communicatie

De commissie Middelen van 8 december 2021 heeft in haar zienwijze meegeven om bij de uitvoering inwoners actief te betrekken. Zoals ook eerder in dit besluit beschreven is, wordt bij de uitvoering van het grote aantal projecten en acties uit dit Uitvoeringsprogramma nog prominenter aandacht besteed aan het betrekken van de inwoners (en ondernemers) hierbij.

Communicatie blijft een vast agendapunt bij de projectgroep Heemstede Duurzaam die maandelijks bij elkaar komt. Tevens wordt de website Heemstede Duurzaam en bijbehorende sociale media verder uitgebreid met de projecten uit dit Uitvoeringsprogramma per thema (energietransitie, circulaire economie, ecologie, klimaatadaptatie en duurzame mobiliteit). Daarnaast zijn we onder andere voor de uitvoering van de Transitievisie Warmte op zoek naar een open platform waar inwoners en ondernemers elkaar beter kunnen vinden als het gaat om Heemstede Duurzaam.

Over het Uitvoeringsprogramma gaan we niet actief communiceren naar inwoners en ondernemers. Maar over acties en projecten en de uitvoering ervan communiceren we juist wel actief via de website www.heemstededuurzaam.nl, via de sociale media, de lokale kranten en dergelijke. We informeren en inspireren inwoners en ondernemers via diverse mediakanalen over acties en projecten. Zo kunnen we gezamenlijk onze bijdrage leveren aan de duurzaamheidsdoelstellingen.

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 27 januari 2022

DUURZAAMHEID

Dit Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2022–2023 is een actieprogramma voor twee jaar om onze minimale bijdrage te leveren aan de Klimaatdoelstellingen. Daarnaast is een monitoringsysteem opgezet met de daarbij behorende nulmeting. Deze geeft inzicht in of we voldoende doen op de klimaatdoelstellingen te halen.

De gemeente Heemstede wil haar bijdrage leveren aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (Sustainable Development Goals). Deze gaan verder dan de keuze voor duurzame energie en afvalreductie. De keuzes die we in Nederland maken hebben gevolgen voor bijvoorbeeld de toegang tot schoon drinkwater en voedsel, eerlijke arbeidsomstandigheden voor iedereen, toegang tot duurzame energie, behoud van (oer)bossen en ecosystemen enzovoort. Als we bijvoorbeeld werken aan infrastructurele projecten heeft dit gevolgen voor de CO₂ uitstoot, de ecologische waarden, de schaarste van grondstoffen enzovoort. Door in de besluiten in de duurzaamheidsparagraaf dit op te nemen is mogelijk om deze gevolgen beter inzichtelijk te maken.

BIJLAGEN

1. Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2022-2023
2. Samenvatting rapport Uitvoeringslasten Klimaatakkoord (specifiek voor Heemstede)